

derland werden we van arm tot redelijk welvarend, ook al moesten de arbeidersgezinnen er hard voor werken.

Met mijn ouders sprak ik zo goed als niet over emotionele dingen. Pas tegen de leeftijd van veertig jaar werd ik me meer en meer bewust van mijn emotionele leven en wat dat inhield. En wat een schok was dat, mijn eerste training op dat gebied. Tranen van angst en ook van blijdschap, vonden hun weg en op den duur durfde ik bepaalde emotionele uitdagingen onder ogen zien zonder tranen of angst. Alhoewel, angst blijft mij nog steeds achtervolgen. Het oerbrein wil het liefst in een 'feelgood' wereld zijn en zal er alles aan doen om in die comfortzone te blijven.

Het boek begint met feiten over mijn jeugd en hoe ik uiteindelijk in het volwassen leven twee mooie kinderen heb gekregen. En ik schrijf over de verstandelijke handicap van mijn tweede kind, een dochter en over de veelheid van uitdagingen die dat geeft. Ook beschrijf ik feiten over het omgaan met haar ontwikkeling. Ik ben dan ook heel trots op wat ik voor haar heb bereikt. Natuurlijk speelt ook zij hierin een grote rol, want wat er niet in zit, komt er ook niet uit. Steeds opnieuw schrijf ik over wat bepaalde feiten en beslissingen met mij emotioneel hebben gedaan. Uiteindelijk zal het de lezer meer duidelijk worden hoe ik nu in het leven sta, na vallen en opstaan. Een ervaringsverhaal dat ik graag met anderen wil delen.

Begin bij het begin

Eind april 2025 besef ik dat het nu het moment is om ‘onwetenden’ te laten weten wat het betekent een kind met een (verstandelijke) beperking op te voeden. Wat het betekent voor het huwelijk, de andere kinderen uit het gezin, de directe familieleden, zoals ouders, ooms en tantes. En ook ‘wetenden’ die dit ervaringsverhaal willen lezen. Want hoe het zevenendertig jaar geleden ging, dat is niet zoals het er nu aan toe gaat.

En waarom nu? Vanwege serie *Bennie van Videoland*, waarin mijn dochter Jolanda met het syndroom van Down één van de hoofdrollen speelt. In de serie zie je wat een impact het heeft en wat voor een waardevolle en liefdevolle kijk op het leven eraan wordt toegevoegd. En er is de wisselwerking tussen de energie dat het kost en de liefdevolle verbinding met dit kind, de puurheid, de zuiverheid, de warmte die dit kind aan mij en aan zovele anderen geeft. Dit voegt zoveel meerwaarde toe. En dat had ik nooit kunnen bevroeden toen ze ter wereld kwam.

Begin bij het begin, waren mijn gedachten. Is het dan niet nodig om ook eerst over mijzelf te vertellen, voordat Jolanda geboren werd? Jawel, was mijn antwoord.

Ik ben 73 jaar geleden geboren op 29 december 1951. Ik ben het derde kind in een gezin van vijf. Het tweede kindje is in januari 1951, toen ze acht weken oud was, door wiegendood overleden. Ik ben elf maanden later geboren. Toen ik zelf kinderen had, realiseerde ik me wat dit overlijden voor impact op ons gezin moet hebben gehad. Mijn ouders gaven mij de naam van het tweede kindje.

Dat was destijds gebruikelijk. Toen mijn moeder tachtig jaar was vroeg ik haar waarom ze mij dezelfde naam had gegeven als mijn zusje. Zij antwoorde toen: “Toen was Marietje er toch weer.” Voor mij een

antwoord dat ik, het derde kind, er voor haar nooit ben geweest. Ik kan mij ook voorstellen dat mijn moeder na mijn geboorte erg angstig was dat er ook iets met mij zou gebeuren. Dus die angst zullen mijn zusje en ik dan ook hebben gevoeld.

In dit boek vertel ik over de impact die de omstandigheid, dat Jolanda is geboren met het syndroom van Down, had en nog heeft op mijn gezinsleven. Ik heb de gevoelens rondom de dood van mijn zusje en wat dat met mij en mijn zussen en broer heeft gedaan, kunnen loslaten. Ik kan nu met mededogen naar mijn moeder kijken. Inmiddels is mijn moeder overleden en kan ik het haar niet meer zeggen. De dood van mijn zusje had de nodige impact op ons gezinsleven, maar ook op het feit dat mijn vader en moeder op de binnenvaart voeren voor een rederij, waardoor ons huis aan boord van een binnenvaartschip was. Daardoor plaatsten mijn ouders mijn zus en ik op schoolse leeftijd op een meisjeskostschool in Woerden, het St. Jozef internaat. Mijn zus heeft deze tijd als fijn ervaren. Ik had echter veel heimwee naar huis. Als mijn ouders met het schip in Rotterdam lagen, dan reisde mijn moeder met de trein naar Woerden om ons te bezoeken. Wat een verdriet had ik als ze weer vertrok.

De meisjes op deze kostschool sliepen op een slaapzaal, in zgn. chambretjes. Ze bestonden uit met planken afgeschoten kleine kamertjes zonder plafond en voor het bed een gordijn.

Mijn zus sliep aan de andere kant van het schot. Als mijn moeder weg was troostte mijn zus mij door boven het schot elkaars handen vast te houden. We stonden dan op ons hoofdkussen en hielden elkaars handen vast.

Tijdens korte schoolvakanties gingen mijn zus en ik logeren bij oma en opa in Rotterdam. In de zomervakanties van acht weken voeren we mee. Dit was voor mij een heerlijke tijd. Ik hou nog steeds van varen. Mijn vader vertelde er alles over en hij leerde mij de regels om op een